

INPADOC, A SZABADALMI DOKUMENTÁCIÓ NEMZETKÖZI KÖZPONTJA

Kincses István

Országos Találmányi Hivatal

1. Az INPADOC létrehozásának előzményei

A szabadalmi dokumentáció nemzetközi központjának /INPADOC - Internationales Patentedokumentationszentrum/ létrehozásához két irányból, az ipar és a szabadalmi hatóságok felől vezetett az út. A kutató és fejlesztő intézetek, valamint a kutatással is foglalkozó iparvállalatok, de maguk az egyes feltalálók oldaláról is már régen jelentkezett az igény egy olyan világméretű adatbankra, amely a szabadalmi információkereséshez biztonságos feltételeket teremt, és ezáltal hathatós segítséget tud nyújtani. Ugyanígy a szabadalmi információkeresést megkönnyítő eszközök /osztályozási rendszerek, szabadalmi nyilvántartások, katalógusok, mutatók, téma szerinti bibliográfiai összeállítások stb./ iránt is fokozódott az érdeklődés az elmúlt évtizedekben, minthogy a szabadalmak számszerű gyarapodásának felgyorsult üteme a keresést egyre nehezebbé tette. Az újdonságvizsgálatot is folytató szabadalmi hatóságok mindennapos munkájuk során szintén arra kényszerültek, hogy a sokmilliós szabadalmi leírásgyűjtemények átnézését rendszeresen, viszonylag kevés segédeszköz birtokában végezzék.

A világméretű szabadalmi adatbank létesítésének, illetve a keresést megkönnyítő eszközöknek kérdésével első ízben az Iparjogvédelmi Unió 1950. évi Párizsi Kongresszusa foglalkozott, majd a kérdést 1952-ben a Bécsi Kongresszuson újból megvitatták. Az újdonságvizsgálatot folytató szabadalmi hivatalok nemzetközi bizottságot létesítettek, amely 1964-ben genfi ülésén foglalkozott egy ún. analógszabadalmi /azonos találmányra különböző országokban engedélyezett szabadalmak/ és egy analóg bejelentési /azonos találmányra vonatkozóan különböző országokban tett szabadalmi bejelentések/ index kiadásának kérdésével. Ezek a törekvések többé-kevésbé odaillesztettek azok közé a tendenciák közé, amelyek 1970-ben a PCT néven ismertté vált Szabadalmi Együttműködési Szerződés /Patent Cooperation Treaty/ tervezetének elfogadásához

vezettek. Ez a megállapodás, amelyet többéves előkészítő munka után a WIPO-ban /World Intellectual Property Organization = Szellemi Tulajdon Világszervezete/ tömörült szabadalmi hatóságok állítottak össze, egyebek között arra is hivatva van, hogy a szabadalmi hatóságoknak a találmányi bejelentések ujdonságvizsgálata során előforduló párhuzamos tevékenységeit kiküszöbölje vagy legalábbis mennyiségüket csökkentse.

A szerződés az ujdonságvizsgálati ill. kutatási feladatok ellátására un. nemzetközi kutató és vizsgáló hatóságok felállítását irányozza elő. Azáltal, hogy egy un. nemzetközi bejelentés vizsgálatát nagyobb számú nemzeti szabadalmi hatóság számára egy ilyen nemzetközi hatóság végezné el, a párhuzamoságok jórészt kiküszöbölhetők lennének. Ugyanezkor nagyon természetes, hogy igen szigorú követelményeket kell támasztani a nemzetközi kutató és vizsgáló hatóságok munkájával szemben, szigorúan megszabván a szabadalmi és nem-szabadalmi dokumentumoknak azt a körét, amelyet feltétlenül be kell vonniuk a kutatásba. E nemzetközi hatóságok munkájának megbízhatóságát viszont csak úgy lehet elérni, ha pontos nyilvántartással rendelkeznek arról, hogy egy-egy tárgykörben milyen dokumentumok jelentek meg. Minthogy a szabadalmi hatóságok ma már szinte kivétel nélkül alkalmazzák az általuk kibocsátott dokumentumokon az NSZO /Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás/ jelzeteit, így a nyilvántartások alapjául célszerűen ezeket a jelzeteket lehet felhasználni. Ez tehát azt jelenti, hogy a kutató hatóságoknak olyan nyilvántartásokra van szükségük, amelyekből egyértelműen megállapítható, hogy egy adott NSZO-jelzet alatt mely szabadalmi dokumentumok jelentek meg az eddigiek során.

Jelentős mértékben könnyítheti meg a kutató hatóságok munkáját egy olyan nyilvántartás is, amely az analóg szabadalmakról tájékoztat. Egy ilyen nyilvántartás birtokában ugyanis a vizsgálati anyagmennyiséget jelentős mértékben redukálni lehet, kizárva az azonos találmányra más-más országokban engedélyezett szabadalmak leírásait, csupán egyet tartva meg az analóg leírások közül, vagyis az un. szabadalomcsaládból. A nemzetközi kutató és vizsgáló hatóságok mellett minden ujdonságvizsgálatot folytató nemzeti szabadalmi hatóságnak is jelentős érdeke fűződik tehát ahhoz, hogy rendelkezzen az analóg szabadalmak, a szabadalomcsaládok nyilvántartásával. Becslés szerint az összes szabadalmi dokumentumok vizsgálati anyaga mintegy 40%-ára lenne csökkenthető, ha a vizsgálatba a szabadalomcsaládnak mindig csak egy tagját vonnák be.

Nem kisebb azonban az ipar érdekeltsége sem az ilyen szabadalomcsalád nyilvántartások iránt. A kutatási anyag redukálhatóságával járó előnyökön kívül az ipar szempontjából az is igen fontos ismeretet jelent, hogy a konkurrens vállalatok bizonyos találmányaikat hol, mely országokban védik szabadalmi oltalommal. Erre szintén kész feleletet ad a szabadalomcsaládok nyilvántartása. Az eddigiek folyamán - eltekintve néhány részterületre vonatkozó, főként saját használatra készített ilyen nyilvántartástól /Chemical Abstracts, Derwent stb./ sehol a világon még nem készült átfogó, központi nyilvántartás az analóg szabadalmakról, szabadalomcsaládokról.

A WIPO a PCT-szerződés előkészítő munkálatai közben felismerte az ismertetett kétféle átfogó nyilvántartás rendkívüli fontosságát,

sőt nélkülözhetetlenségét mind a szabadalmi hatóságok, mind az ipar szempontjából, és ajánlatot kért

a szabadalomcsaládokra vonatkozó, a legszélesebb körre kiterjedő központi nyilvántartásra;

az NSZO jelzetei szerinti, a legszélesebb körre kiterjedő szabadalmi nyilvántartásra;

a szabadalmi dokumentum-másolatok iránti igényeket kielégítő, a legszélesebb körre kiterjedő szolgáltatásra.

Az ajánlati felhívásra beérkezett három ajánlat /Nemzetközi Szabadalmi Intézet - ISB, Hága; Derwent, London; Ausztria kormánya, Bécs/ közül a WIPO az osztrák kormány ajánlatát fogadta el. Ennek eredményeképpen jött létre az egyezmény Bécsben 1972. május 2-én a két fél között, melyet Ausztria ipar- és kereskedelemügyi minisztere és a WIPO vezérigazgatója irt alá.

Az egyezmény megkötése után az osztrák kormány 1 millió schilling tőkével megalapította az INPADOC kft.-ot, amelynek teljes megnevezése: Gesellschaft zur Errichtung und zum Betrieb des Internationalen Patentdokumentationszentrums, s tulajdonosa az osztrák kormány. A vállalat hattagu igazgatói tanácsában a WIPO két taggal van képviselve. A WIPO segítséget nyújt az INPADOC-nak abban, hogy a szabadalmi hatóságok adatok szolgáltatásával hozzájáruljanak az INPADOC adatbankjának létrehozásához és folyamatos kiegészüléséhez.

2. Az adatok beszerzése az INPADOC-adatbank részére

Ahhoz, hogy az INPADOC eredményesen tudjon működni, rendelkeznie kell az egész világra kiterjedően magukkal a nyilvánosságra hozott szabadalmi dokumentumokkal és az azokra vonatkozó fontosabb bibliográfiai adatokkal. Az adatbank a bibliográfiai adatállományt tulnyomórészt géppel olvasható formában /mágnesszalagon vagy lyukkártyán/ kapja meg a szabadalmi hatóságoktól röviddel azután, hogy a hivatalok közlönyeiben nyomtatásban megjelennek ugyanezek az adatok.

Néhány ország szabadalmi közlönyeiből /Ausztria, Dánia, Egyesült Államok, Finnország, Norvégia, Svédország/ a szükséges bibliográfiai adatok kigyűjtését maga az INPADOC végzi el. A KGST-tagországok bibliográfiai adattömegét a Szovjetunió Találmányi Hivatala viszi fel mágnesszalagra a társországoktól eredő adatszolgáltatás alapján, és továbbítja saját adataival együtt az INPADOC-nak. Hasonlóképpen a Hágában működő Nemzetközi Szabadalmi Intézet /IIB/ is több ország /Anglia, Belgium, Hollandia, Luxemburg, Svájc/ szabadalmi dokumentumainak bibliográfiai adatait szolgáltatja mágnesszalagon. Az INPADOC szerződést kötött az ausztrál, francia, japán és nyugat-német szabadalmi hivattal is e bibliográfiai adatok megszerzésére, és várható, hogy a későbbiek folyamán a kanadai, olasz és spanyol szabadalmi dokumentumok bibliográfiai adatai is beérkeznek majd az INPADOC adatbankjába.

Az INPADOC a rendkívül nagy mennyiségű adat feldolgozását és tárolását számítógépes rendszerben végzi. Kevéssel megalakulását követően szerződést kötött a Siemens A.G. Österreich céggel, s ennek alapján az INPADOC felügyelete mellett a Siemens cég végzi a számítógépi programozást és a gépi műveleteket.

3. Az INPADOC adatbankját alkotó dokumentumok és adatok

Az INPADOC adatbankjának méreteiről fogalmat alkothatunk az alábbi összeállításból, amely az adatbankba belépő évenkénti várható dokumentum-szaporulatot tünteti fel:

Ausztrália	kb. 27 000	Lengyelország	kb. 12 600
Ausztria	9 000	Luxemburg	2 000
Belgium	17 000	Magyarország	2 750
Bulgária	1 000	Mongólia	50
Csehszlovákia	5 000	Nagy-Britannia	42 000
Dánia	7 000	NDK	8 000
Egyesült Államok	75 000	NSZK	121 000
Finnország	1 530	Norvégia	6 000
Franciaország	74 000	Olaszország /tervbe véve/	37 500
Hollandia	26 000	Románia	600
Japán	190 000	Svájc	16 500
Kanada /tervbe véve/	30 000	Svédország	11 200
Kuba	50	Szovjetunió	46 000

A teljesség kedvéért megemlíthető, hogy a fenti dokumentum-mennyiségek egyes esetekben megegyeznek az adott országban évenként engedélyezett szabadalmak számával, más esetekben az engedélyezett szabadalmak évi mennyiségét jelentős mértékben, olykor többszörösen meghaladják. Ez utóbbi helyzet az olyan országoknál adódik elő, ahol nemcsak az engedélyezett szabadalmak, hanem a közzétett bejelentések is megjelennek nyomtatott vagy nyomdaszerűen sokszorosított dokumentum alakjában.

A szabadalmi dokumentumok bibliográfiai adatai közül a következők kerülnek be feltétlenül az INPADOC adatbankjába:

- a dokumentumot publikáló ország kódja;
- a dokumentum típusa /közzétett bejelentés, szabadalmi leírás/;
- a dokumentum azonosító száma /lajstromszám/;
- a szabadalmi bejelentés ügyiratszám;

a szabadalmi bejelentés napja;

a közzététel napja - vagy ha ilyen adat nem áll rendelkezésre, ezt helyettesítő egyértelmű hivatkozás /pl. a szabadalmi közlöny évfolyamára és számára/;

az NSZO jelzetei /Japán esetében ez az adat egy kb. 2 éves átmeneti időszakban hiányzik/;

elsőbbségi ország kódja;

az elsőbbségi bejelentés ügyiratszám;

az elsőbbségi bejelentés napja.

Az INPADOC arra törekszik, hogy adatbankja a felsorolt tíz adaton kívül további fontos bibliográfiai adatokat is tároljon a jövőben, éspedig:

a bejelentő, a szabadalmas vagy jogutódjuk nevét;

a feltaláló nevét;

a találmány címét angol vagy német nyelven.

Ezeknek az adatoknak a megszerzése és tárolása jelentős többlet-ráfordítással fog járni, hiszen a tárolandó karakterek száma egy-egy dokumentumnál is magas. Jelenleg az adatbank Ausztrália, Ausztria, az Egyesült Államok és az NSZK szabadalmi dokumentumainak e három bibliográfiai adatát is tárolja, míg Dánia, Finnország, Franciaország, Norvégia, Svédország esetében csak a két első adatot tárolják, a találmány címét jelenleg még nem.

4. A beérkezett adatok összesítése

Az INPADOC a megszerzett adatok birtokában akkumulált, szabványosított adatszalagokat /ASD/T - Accumulated Standardized Data Tape/ készít. Ez az INPADOC-kal együttműködő államokból eredő valamennyi újonnan nyilvánosságra hozott szabadalmi dokumentumnak tíz bibliográfiai adatát foglalja magában. A benne foglalt adatelemek egységes formátumban, szabványosítva vannak felvéve. A szabványok tekintetbe veszik az ISO és az ICIREPAT /a Szellemi Tulajdon Világszervezetének egyik bizottsága/ idevágó eredményeit.

Az adathordozó egy a nemzetközi szabványoknak megfelelő 1/2" mágnesszalag, EBCDIC kóddal és 800 bpi felírási sűrűséggel.

A bibliográfiai adatok a következő adatmezőkbe vannak csoportosítva:

nyilvánosságra hozatali adatok /publikáló ország, a dokumentum

tipusa, a nyilvánosságra hozatal ideje, a dokumentum azonosító száma/;

bejelentési adatok;

elsőbbségi adatok /ország, időpont, bejelentési fajta, azonosító szám/;

osztályozási adatok /NSZO/.

Az adatok felvitelénél alkalmazott formátum megfelel az ISO "Bibliográfiai információcsere formátuma mágnesszalag esetén" című szabványának.

Egyes olyan szabadalmi hatóságok, amelyek közvetlenül együttműködnek az INPADOC-kal, saját adatszolgáltatásaikért cserében megkapják az akkumulált, szabványosított adatszalog egy példányát. Ilyen módon a KGST-tagországok adatait az INPADOC-hoz eljuttató Szovjet Találmányi Hivatal is megkapja az összesítő mágnesszalagot, s így számítógép felhasználásával módja nyílik a legkülönbözőbb adatválogatásokra, rendezésekre, ill. különböző szempontok szerint rendezett jegyzékek kiiratására. A részben ezekre felépített u.n. ASZBA-rendszer kiadványait az Országos Találmányi Hivatal is megkapja.

5. Az INPADOC szolgáltatásai

Az 1974. évre az INPADOC az alábbiakban részletezett szolgáltatások megindítását irányozta elő. Ezek körét az INPADOC a jövőben bővíteni kívánja, elsősorban bejelentői névjegyzékek összeállítása révén.

5.1 Előfizetéses rendszerű, időszakos szolgáltatások

Jelenleg kétféle, szabályos időközönként megjelenő szolgáltatás fizethető elő.

5.11 Szabadalomcsalád szolgálat /PFS - Patent Family Service/

Ennek keretében az INPADOC összeállítást szolgáltat az azonos elsőbbségi ügyiratszámú szabadalmi dokumentumokról. A rendezés az elsőbbségi országok szerint történik, s azokon belül az elsőbbségi bejelentések időpontjainak sorrendjét követi. Talán nem lesz felesleges ezt a szolgáltatást egy példával megvilágítani. Vegyük példaképp az INPADOC egyik 1974 májusi keltű összeállítását, amely a magyarországi elsőbbségű dokumentumokat gyűjti össze.

1971. szeptember 3-i elsőbbségi bejelentése van az INPADOC-jegyzék szerint a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.-nak; e bejelentés

ügyiratszám az Országos Találmányi Hivatalnál RI-444 volt. Ezzel kapcsolatban az INPADOC jegyzéke első helyen azt közli, hogy Hollandiában nyilvánosságra hozták 7 211 966 számmal a RI-444 elsőbbségi ügyiratszámú találmány hollandiai bejelentésének szövegét /amire Hollandiában még nem engedélyeztek szabadalmat/; a dokumentum beosztályozása az A61k 27/00 NSZO-jelzettel történt.

A jegyzék arról számol be második helyen, hogy Magyarországon 1973. szeptember 27-én közlés jelent meg a RI-444 ügyiratszámú találmányi bejelentéssel kapcsolatban a 163 608 sz. szabadalom engedélyezéséről, s ennek besorolása a Co7c 93/16, Co7c 69/12, Co7c 69/78, Co7d 7/42, Co7d 7/44, Co7d 29/10 osztályjelzetekkel történt.

Harmadik helyen arról ad hírt az INPADOC-jegyzék, hogy az NDK-ban 1973. december 12-én közlés jelent meg a RI-444 elsőbbségi ügyiratszámú szabadalmi bejelentésről: eszerint az NDK-ban 1972. augusztus 29-én bejelentett találmányra 165 299 lajstromszámmal szabadalmat engedélyeztek, besorolása pedig a Co7c 93/20, Co7d 29/10, Co7d 29/38, Co7d 51/72 osztályjelzetekkel történt.

Negyedik helyen azt közli a jegyzék, hogy Ausztriában 1974. március 7-én közzétették a RI-444 elsőbbségi ügyiratszámú, Ausztriában 1972. szeptember 1-én bejelentett, 46 221/72 osztrák ügyiratszámú találmányt, és ezt az A61k 27/00, Co7c 93/04, Co7c 93/06, Co7d 29/10, Co7d 51/70, Co7d 87/22 szabadalmi osztályjelzetekkel sorolták be.

Végül ötödik helyen arról tudósít az INPADOC-jegyzék, hogy Franciaországban 1973. május 11-én közzétették a 2 154 455 lajstromszámú dokumentumot a RI-444 elsőbbségi ügyiratszámú, Franciaországban 1972. szeptember 1-én benyújtott 72/31194 számú bejelentésről, és ezt az A61k 27/00 és Co7c 93/00 NSZO-jelzetekkel sorolták be.

Az 1974 májusában kiadott INPADOC-jegyzék tehát a Richter Gyár RI-444 elsőbbségi ügyiratszámú /"Eljárás gyógyászatiilag hatásos, új aminoalkoholészterek és sóik előállítására" című/ találmányának magyarországi, hollandiai, NDK-beli, ausztriai és franciaországi szabadalmi helyzetéről tájékoztat.

5.12 Szabadalmi osztályozáson alapuló szolgálat /PCS - Patent Classification Service/

Az e szolgálat keretében készített összeállítások országonként, azokon belül pedig az NSZO jelzetei szerint rendezve közlik a szabadalmi dokumentumok kiválasztott bibliográfiai adatait. A jegyzék tagolása tehát az NSZO tagolásának felel meg; a szekciók A-tól H-ig követik egymást, azokon belül osztályok, alosztályok, főcsoportok és csoportok követik egymást szoros betű-, ill. számszámrendben.

5.2 Eseti kérdések megválaszolása

Időszakos szolgáltatásai mellett az INPADOC esetenkénti információszolgáltatást is vállal, amire szintén adatbankja és számítógép-programjai adnak lehetőséget.

5.21 Szabadalmi osztályozásra alapozott válaszadás /IRC - Individual Request for Classification/

Ez a szolgáltatás arra ad lehetőséget, hogy az adatbankban tárolt adatmennyiségből a kérdést feltevő ügyfél tájékoztatást kapjon egy általa megjelölt témába /általában megjelölt szabadalmi osztályjelzet alá/ tartozó szabadalmi dokumentumokról. Ha például valaki azt kívánja megtudni, milyen szabadalmi dokumentumok foglalkoznak a gázturbinák hő- vagy zajszigetelésével, a kérdést az NSZO nyelvéen kell megfogalmaznia, vagyis kérnie kell az Fo2c 7/24 szabadalmi osztályjelzetű szabadalmi dokumentumok jegyzékét. Az INPADOC a választ jegyzék alakjában közli a megbízóval. Ez a szolgáltatás annál értékesebb lesz, minél tovább bővül az INPADOC adatbankja. A megindulás éveiben a viszonylag kevés adatot tartalmazó adatbank csak a legfrissebb szabadalmakról tud tájékoztatni.

5.22 Megjelölt szabadalmi családokra vonatkozó válaszadás /IRF - Individual Request for Family/

Olyan esetekben, amikor az ügyfél érdeklődése egy bizonyos találmányra vonatkozó, különböző országokban tett bejelentésekre, ill. engedélyezett szabadalmakra irányul, az INPADOC-kal a találmány elsőbbségi adatait /elsőbbségi ország, ügyiratszám, bejelentési nap/ kell közölnie, mire a számítógép a memóriájában tárolt adatokból kiválogatja a szabadalomcsaládhoz tartozó dokumentumokat, és jegyzékbe foglalja azok bibliográfiai adatait, általában a bejelentő nevével együtt. A szolgáltatás értékének fokozatos növekedésére ugyanaz vonatkozik, ami az 5.21 alatti szolgáltatására.

5.3 Figyelőszolgálatok

Az INPADOC folyamatos-szolgáltatás jellegű figyeléssel is megbízható két különböző változatnak megfelelően.

5.31 Szabadalomcsaládok tagjaira vonatkozó publikációk figyelése
/ISF - Individual Survey for Family/

E figyelőszolgálat keretében az INPADOC vállalja, hogy a megbízást követően figyeli valamely szabadalomcsalád újabb tagjainak megjelenését, és a figyelés eredményét közli a megbízóval. Ehhez természetesen az INPADOC rendelkezésére kell bocsátani a találmányra vonatkozó elsőbbségi bejelentési adatokat /elsőbbségi ország, ügyirat-szám, bejelentési nap/.

5.32 Ugyanazon országban belüli további publikálási fokozatok figyelése
/ISP - Individual Survey for Status of Publication/

Ha az INPADOC ilyen megbízást vállal, figyelése arra irányul, hogy ugyanannak a találmányi bejelentésnek első nyilvánosságra hozatalát követően figyelje a további fejleményeket, és ezekről értesítést adjon a megbízónak. Ilyen figyelésre természetesen nem minden ország esetében van szükség, ill. lehetőség /egyes országokban csak a már engedélyezett szabadalmat hozzák nyilvánosságra, tehát nincs többszöri publikálás/. Talán nem lesz felesleges egy példával megvilágítanunk ezt a szolgáltatást.

Az NSZK szabadalmi hatósága egy-egy találmányi bejelentést 18 hónap leteltével az érdemi vizsgálat lefolytatása nélkül nyilvánosságra hoz /un. Offenlegung/. Egy ilyen, már publikált bejelentéssel kapcsolatban az INPADOC megbízható azzal, hogy figyelje, mikor kerül sor az érdemi vizsgálat utáni közzétételre /un. Bekanntmachung/, és mikor jelenik meg közlemény a szóban forgó találmányi bejelentéssel kapcsolatban a szabadalom engedélyezéséről /Erteilung/.

5.4 Másolatok szolgáltatása

Az INPADOC a rendelkezésére álló szabadalmi dokumentumállományból megrendelésre

papírmásolatokat /GSP - Copy Service for Paper Copies/ vagy
 mikrofilm másolatokat /CSM - Copy Service for Microfilm/

szolgáltat. A rendelhető mikrofilmkópia 16 mm-es tekercsfilm. Az INPADOC szabadalmi dokumentum-gyűjtemény - ellentétben bibliográfiai adatbankjával - nemcsak a legfrissebb szabadalmakat öleli fel.

6. A szolgáltatások technikai vonatkozásai

Az INPADOC azt tűzte célul maga elé, hogy évenként mintegy 700 ezer szabadalmi dokumentum adatait gyűjtse össze és tárolja, s erre a folyton növekvő adatbankra támaszkodva nyújtson sokrétű szolgáltatásokat. A beérkező bibliográfiai adatok évenként várhatólag mintegy 35 ezer könyvoldalt tennének ki, amit ésszerűen csak mágneses adathordozón, például mágnesszalagon lehet tárolni, különösen ha figyelembe vesszük, hogy az adatok még számítógépes feldolgozásra kerülnek. A különböző szempontú adatrendezések /NSZO szerinti, szabadalomcsaládok szerinti/ eredményeit a szükséges nagy példányszámban természetesen nem lehetne újra és újra kiírni a számítógép sornyomatójával. Ezért az un. COM /Computer Output on Microfilm = Számítógépes adatkivitel mikrofilmen/ módszert alkalmazzák az előfizetéses rendszerű, időszakos szolgáltatások előkészítésekor. Ez annyit jelent, hogy a számítógép az eredményül kiadódó jegyzékeket közvetlenül 1:42 kicsinyítésben filmre veszi, és 207 oldalnyi adatmennyiséget helyez el egy olyan mikrofilmlapon, amelynek mérete 148x104 mm. A mikrofilmlapok tárolásához szükséges hely összehasonlíthatatlanul kisebb, mint a papírra nyomtatott jegyzékek tárolásához: 1 gr súlyú mikrofilmlap 1,4 kg papírra irt jegyzék információmennyiségét foglalja magában.

A mikrofilmlapok olvasásához a Kodak COM 150 olvasóberendezés használatát ajánlják. Ennél a behelyezhető mikrofilmlap maximális mérete 105x187 mm, a választható nagyítás pedig 18-, 24-, 32-, 42-szeres lehet. A képernyő visszaverődésmentes, mérete 280x215 mm. Csatlakozása 220/240 V, 50 Hz. Vetítőlámpája 24 V feszültségű, 150 W teljesítményű halogénlámpa. Az olvasókészülék súly 13,5 kg, magassága 420 mm, szélessége 350 mm, mélysége 500 mm. A képkiválasztás gyorsan, egyszerűen, pontosan történik. A kívánt mikrofilm-felvételt képkiválasztó karral lehet beállítani, ami bal kézzel működtethető, így a jobb kéz szabadon marad a jegyzeteléshez.

A számítógép felzettel is ellátja a mikrofilmlapot, és a következő, szabad szemmel olvasható adatokat jegyzi fel a mikrofilmlapra:

az adott INPADOC-szolgáltatás kódja /pl. a szabadalomcsalád szolgálat keretében készült mikrofilmlapról PFS/;

az INPADOC által választott feldolgozási időszak két határnapja;

a kiválogatás alapját képező fogalom alsó és felső határa /az NSZO szerinti rendezésnél például az a két szabadalmi osztályjelzet, amelyek közé eső jelzetek az adott mikrofilmlapon megtalálhatók/;

az adott kiadvány sorszáma;

index: a mikrofilmlapon 208. oldalként elhelyezett indexoldal az adott mikrofilmlapon található egyes oldalak felsorolását tartalmazza, a kiválogatás alapját képező fogalom alsó határának közlésével.

A mikrofilmlap használata természetesen nem minden INPADOC szolgáltatásra jellemző. Erre csak a nagy terjedelmű és nagy példány-

számban előállítandó jegyzékeknel, vagyis az előfizetési rendszeri szolgáltatások /PFS és PCS/ esetében van szükség.

Kizárólag papirformát alkalmaznak az osztályozási jelzeteken alapuló egyszeri válaszádnál /IRC/.

Választás szerint telexen, telefonon vagy papirformában közli a választ az INPADOC a szabadalomcsaládokra vonatkozó egyszeri válaszádnak /IRF/ és a kétféle figyelőszolgálat /ISF, ISP/ esetén.

Az INPADOC másolati szolgálatától pedig - mint már történt rá utalás - 16 mm-es mikrofilm vagy papírmásolat rendelhető. Nagyobb szabadalmi dokumentum-mennyiségek mikrofilmjeit az INPADOC 30 m hosszú, kb. 2700 /A4 formátumu/ oldal filmkockáját tartalmazó diazo negatív filmen szolgáltatja. A filmek 2. generációsak.

KINCSES I.: INPADOC, a szabadalmi dokumentáció nemzetközi központja

Világméretű szabadalmi adatbank létesítésének gondolata először 1950-ben merült fel, a létrehozására hozott nemzetközi egyezményt 1972-ben irták alá Bécsben.

Az INPADOC a működéséhez szükséges bibliográfiai adatok túlnyomó részét géppel olvasható formában kapja meg a tagországoktól. A nyilvántartásába kerülő szabadalmi dokumentumok száma általában meg egyezik a résztvevő országokban évenként engedélyezett szabadalmak számával. Az adatbank számítógépes rendszerébe a szabadalmi dokumentumok 10 legfontosabb bibliográfiai adata kerül. Erre az adatbankra és a szabadalmi dokumentumokra épülnek az INPADOC sokrétű szolgáltatásai: előfizetések; eseti kérdésekre adott válaszok; témafigyelések; másolatok szolgáltatása.

Az INPADOC által szolgáltatott információk különféle hordozókra: mágnesszalagra, 16 mm-es mikrofilmre, papírra kerülnek. Bizonyos szolgáltatásoknál szükségessé vált a mikrofilmlap használata is.

KINGSSES, I.: INPADOC, the international centre of patent documentation

The idea of a world-wide data bank on patents had arised first in 1950, the international agreement on its establishment was signed in Vienna in 1972.

Most member countries are providing bibliographical data in machine readable form for INPADOC. Usually the number of pátent documents registered corresponds to the number of patents issued by the participating countries. Ten of the most important bibliographical data are processed by the computerized system of INPADOC. Various services are based on the data bank: subscription services, information retrieval, SDI and copying services.

Information is supplied by INPADOC on various media: magnetic tapes, 16 mm microfilm, paper copies. Microfiches are also used for certain services.

КИНЧЕШ, И.: INPADOC - международный центр патентной информации

Идея создания банка данных о патентах во всемирном масштабе возникла впервые в 1950 году, а международное соглашение о его создании было подписано в 1972 году в Вене.

Большинство библиографических данных, необходимых для своей работы, INPADOC получает от стран-членов в машиночитаемой форме. Число патентных документов, берущихся на учет, как правило, совпадает с числом патентов, принятых в отдельных странах-участницах за год. В вычислительную систему банка данных вводятся 10 важнейших библиографических данных патентных документов. Многосторонние службы INPADOC строятся на этом банке данных: подписка, ответы на разовые запросы, избирательное распространение информации, предоставление копий.

Информация, предоставленная INPADOC, выходит на разных носителях: магнитных лентах, микропленках шириной 16 мм, бумаге. При некоторых службах стало необходимым использование диамикрокарт.

KINCSES, I.: Das Internationale Patentdokumentationszentrum
INPADOC

Der Gedanke, eine weltumfassende Datenbank von Patenten zu errichten, tauchte zuerst 1950 auf. Das internationale Abkommen über die Errichtung derselben wurde 1972 in Wien unterzeichnet.

INPADOC erhält den überwiegenden Teil der zu seiner Tätigkeit erforderlichen bibliographischen Angaben aus den kapitalistischen Ländern in vom Computer lesbarer Form. Die Zahl der in Evidenz genommenen Patentdokumente stimmt im allgemeinen mit der Zahl der in den Teilnehmerländern jährlich erteilten Patenten überein. In das Computersystem der Datenbank werden die 10 wichtigsten bibliographischen Angaben der Patentdokumente aufgenommen. Auf der Datenbank beruhen die mannigfaltigen Dienstleistungen des INPADOC; Abonnements; Recherchen; Themendokumentation; Lieferung von Kopien.

INPADOC liefert Informationen auf verschiedenen Trägern: Magnetband, 16 mm Mikrofilm, Papier. Für gewisse Dienstleistungen werden Microfiche verwendet.

